

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL PRAŠYMO NR. 1A-103/2020 GRAŽINIMO

2020 m. rugsėjo 3 d. Nr. KT155-A-S142/2020

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo, sekretoriaujant Vaivai Matuizaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvarstė pareiškėjos [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-103/2020.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėja prašo ištirti, ar Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29, 30 straipsniams neprieštarauja Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (2016 m. birželio 2 d. redakcija) (toliau – ABTĮ) 148 straipsnio 1 dalis.

2. Klaipėdos miesto apylinkės teismas 2015 m. spalio 9 d. nutarimu administracinio teisės pažeidimo byloje tenkino pareiškėjos skundą, panaikino Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Klaipėdos miesto 1-ojo policijos komisariato 2015 m. liepos 30 d. nutarimą, kuriuo pareiškėjai už administracinį teisės pažeidimą buvo paskirta administracinė nuobauda – įspėjimas, ir nutraukė administracinio teisės pažeidimo bylą. Pareiškėja kreipėsi į Regionų apygardos administracinį teismą prašydama priteisti neturtinės žalos dėl nepagrįsto patraukimo administracinės atsakomybės atlyginimą. Regionų apygardos administracinis teismas 2018 m. kovo 9 d. sprendimu pareiškėjos skundą atmetė kaip nepagrįstą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2020 m. sausio 29 d. nutartimi pareiškėjos apeliacinį skundą atmetė ir Regionų apygardos administracinio teismo 2018 m. kovo 9 d. sprendimą paliko nepakeistą.

3. Pareiškėjos prašymas Konstituciniam Teismui pateiktas 2020 m. gegužės 29 d.

4. Pradėjus išankstinį tyrimą dėl pareiškėjos prašymo buvo nustatyta, kad prašymas neatitinka

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 67¹ straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 1 dalies 10 punkte, 2 dalyje nustatytų reikalavimų.

Atsižvelgiant į tai, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininko 2020 m. liepos 2 d. potvarkiu Nr. 2A-157 „Dėl prašymo trūkumų pašalinimo“ buvo nustatytas terminas pareiškėjos prašymo trūkumams pašalinti, kaip nurodyta Konstitucinio Teismo įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje (2019 m. liepos 16 d. redakcija).

Pareiškėja, siekdama pašalinti nurodytus prašymo trūkumus, minėtame Konstitucinio Teismo pirmininko potvarkyje nustatytu laiku Konstituciniam Teismui pateikė papildomą informaciją.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

5. Pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį (2019 m. kovo 21 d. redakcija) kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones; šios teisės įgyvendinimo tvarką nustato Konstitucinio Teismo įstatymas.

6. Konstitucinio Teismo įstatymo 67¹ straipsnyje (2019 m. liepos 16 d. redakcija) yra nustatyti Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje (2019 m. kovo 21 d. redakcija) nurodyto asmens prašymo turinio reikalavimai, be kita ko, prašyme nurodyti prašymą teikiančio asmens pozicijos dėl ginčijamo teisės akto prieštaravimo Konstitucijai teisinius argumentus, įskaitant pagrindžiančius, kaip buvo pažeistos šio asmens konstitucinės teisės ar laisvės (67¹ straipsnio 1 dalies 10 punktas), šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją prašyme suformuluoti aiškiai, tiksliai ir suprantamai (67¹ straipsnio 2 dalis).

7. Kaip minėta, pareiškėja prašo ištirti, ar Konstitucijos 29, 30 straipsniams neprieštarauja ABTĮ 148 straipsnio 1 dalis, kurioje nustatyta, kad apeliacinės instancijos teismo sprendimas ar nutartis įsiteisėja priėmimo dieną ir kasacine tvarka neskundžiami.

7.1. Pareiškėja savo poziciją dėl ginčijamo teisinio reguliavimo atitikties Konstitucijos 29 straipsniui grindžia vienodos galimybės pateikti kasacinį skundą nebuvimu. Pasak pareiškėjos, teisinis reguliavimas, pagal kurį administracinių bylų proceso dalyviai, skirtingai nuo baudžiamojo ar civilinio proceso dalyvių, neturi teisės apskūsti apeliacinės instancijos teismo sprendimų kasacine tvarka, pažeidžia asmenų lygiateisiškumo principą.

7.1.1. Šiame kontekste pažymėtina, jog Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad įstatymų leidėjas, paisydamas Konstitucijos, turi plačią diskreciją spręsti (vadovaudamasis *inter alia* tikslingumo sumetimais), kokių kategorijų byloms nagrinėti turi būti įsteigti specializuoti teismai, nustatyti kiekvienos kategorijos byloms nagrinėti skirtų specializuotų teismų sistemą; pagal Konstitucijos 111 straipsnio 2 dalį įsteigtų specializuotų teismų instancinė sistema, palyginti su bendrosios kompetencijos teismų instancine sistema, gali turėti tam tikrų ypatumų (2006 m. kovo 28 d.

nutarimas). Konstitucinis Teismas taip pat yra pažymėjęs, kad įstatymu turi būti nustatytas toks teisinis reguliavimas, kad bendrosios kompetencijos ar pagal Konstitucijos 111 straipsnio 2 dalį įsteigto specializuoto pirmosios instancijos teismo baigiamąjį aktą būtų galima apskųsti bent vienos aukštesnės instancijos teismui (*inter alia* 2006 m. sausio 16 d., 2019 m. kovo 1 d. nutarimai).

Konstitucinis Teismas yra konstatavęs ir tai, kad konstitucinis asmenų lygybės įstatymui principas įpareigoja vienodus faktus vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai (*inter alia* 2016 m. kovo 15 d., 2016 m. vasario 2 d. nutarimai); konstitucinis asmenų lygybės principas būtų pažeistas, jeigu tam tikri asmenys ar jų grupės būtų traktuojami skirtingai, nors tarp jų nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas (*inter alia* 2017 m. gegužės 19 d., 2018 m. gruodžio 19 d. nutarimai).

7.1.2. Atsižvelgiant į minėtas oficialiosios konstitucinės doktrinos nuostatas, pažymėtina, kad iš pareiškėjos prašymo neaišku, kodėl įstatymų leidėjas, pasinaudodamas jam Konstitucijos suteikta plačia diskrecija ir įvertindamas teismams priskirtų nagrinėti bylų kategorijų ypatumus, negali nustatyti, kad bendrosios kompetencijos ir administracinius teismus sudaro skirtingų pakopų instancinė sistema. Taigi pareiškėja teisiškai nepagrindė, kodėl pagal Konstituciją įstatymu turėtų būti nustatyta ne dviejų, o trijų pakopų administracinių teismų instancinė sistema. Pareiškėja nepateikė teisinių argumentų, pagrindžiančių, kodėl ginčijamas teisinis reguliavimas, vienodai taikomas visiems į administracinius teismus besikreipiantiems asmenims, pažeidžia Konstitucijoje įtvirtintą asmenų lygiateisiškumo principą.

7.2. Kartu pažymėtina, kad pareiškėja nepateikė teisinių argumentų, kurie pagrįstų jos poziciją dėl ABTĮ 148 straipsnio 1 dalies prieštaravimo Konstitucijos 30 straipsniui. Kaip matyti iš pareiškėjos prašymo ir pateiktos papildomos informacijos, pareiškėja savo poziciją grindžia ne ginčijamo teisinio reguliavimo atitikties Konstitucijos 30 straipsniui teisiniu vertinimu, bet faktinių aplinkybių, susijusių su dėl pareiškėjos priimtais teismų sprendimais, policijos pareigūnų veiksmais patraukiant pareiškėją administracinėn atsakomybėn, aprašymu, nuomonės dėl priimtų teismų sprendimų išdėstymu.

8. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad pareiškėja nenurodė teisinių argumentų, pagrindžiančių jos abejones dėl ABTĮ 148 straipsnio 1 dalies atitikties Konstitucijos 29, 30 straipsniams, taigi nepašalino prašymo trūkumų.

9. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 70 straipsnio 1 dalies (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 3 punktą, jeigu Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje nurodytas asmuo nepašalino trūkumų šio įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje nustatytu atveju ir terminais, toks prašymas (jo dalis) grąžinamas pareiškėjui.

10. Šiame kontekste pažymėtina, kad pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 70 straipsnio 2 dalį prašymo grąžinimas neatima teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą bendra tvarka, kai bus

pašalinti buvę trūkumai.

Kaip ne kartą yra konstatavęs Konstitucinis Teismas, prašymo gražinimas prašymo trūkumų per nustatytą terminą nepašalinusiam Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje nurodytam asmeniui nesuteikia teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą bendra tvarka, jeigu šis asmuo nebegali įgyvendinti šios savo teisės pateikdamas naują prašymą Konstituciniam Teismui Konstitucinio Teismo įstatyme nustatytais sąlygomis, *inter alia* per šiame įstatyme nustatytą keturių mėnesių nuo galutinio ir neskundžiamo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos terminą (*inter alia* 2020 m. sausio 16 d., 2020 m. sausio 20 d. sprendimai, 2020 m. birželio 26 d. sprendimas Nr. KT111-A-S102/2020).

Atsižvelgiant į tai, kad dėl pareiškėjos priimta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis, nuo kurios įsiteisėjimo dienos skaičiuojamas kreipimosi į Konstitucinį Teismą terminas, įsiteisėjo 2020 m. sausio 29 d., pareiškėja nebegali įgyvendinti teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą pateikdama naują prašymą Konstituciniam Teismui per Konstitucinio Teismo įstatyme nustatytą keturių mėnesių terminą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 28 straipsniu, 67¹ straipsnio 1 dalies 10 punktu, 2 dalimi, 70 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Gražinti pareiškėjai [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-103/2020.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Gediminas Mesonis

Vytas Milius

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė

Dainius Žalimas